

Čo pomôže slovenským vinárom?

Vinohradníci a vinári Slovenska sú v súčasnosti pod veľkým tlakom. Pandémia Covid 19 spôsobila, že sa zatvoril celý Horeca segment a víno sa predávalo iba prostredníctvom obchodných reťazcov. To spôsobilo, že slovenskí vinári majú veľké prebytky vína a nemajú za čo vykúpiť hrozno a kde ho spracovať. Zároveň čelia nadbytku vína v celej EÚ, ktoré je veľmi silno dotované a cenou sa dostáva pod výrobné náklady slovenských vinárov.

Vinárske krajiny prijali už rad opatrení, na zmiernenie dopadov krízy pre vinársky sektor. Francúzsko dá dotáciu 250 miliónov Eur, Taliansko 50 miliónov Eur, Rakúsko znižuje spotrebnú daň zo šumivého vína na 0 Eur a dáva poukazy ľuďom do miestnych gastro prevádzok, Maďarsko podporí priamo vinohradníkov dotáciou na cenu hrozna. SR stále nepodporila vinohradníkov ani vinárov a špeciálna výzva na podporu stále nevyšla. Práve naopak, vinohradníci dostali informáciu, že dotácie na výsadbu už vysadených vinohradov, ktoré mali byť vo výške 22 000 Eur, sa budú krátiť o 40 %. Absolútne likvidačné pre stabilizáciu sektora a jeho ďalší rozvoj.

V súčasnosti sa prostredníctvom obchodných reťazcov predáva 87 % vína. Z tohto podielu je len 30 % slovenského vína. Až 70 % vína pochádza z krajín ako Španielsko, Taliansko, Maďarsko, Francúzsko, kde je silná podpora a dotácie na hektár vinohradu a liter vyrobeného vína sú 2-3 násobne vyššie ako na Slovensku. Štátom sa to vracia v podobe DPH, zamestnanosti, rozvinutého turistického ruchu a mŕňania peňazí zahraničných turistov.

Zväz vinohradníkov a vinárov Slovenska nepovažuje v súčasnej dobe zavedenie spotrebnej dane, ani kolkovanie vína za vhodné opatrenie. Spotrebná daň totiž spôsobí zvýšenie cien vína, a tie sa budú ešte menej predávať na Slovensku. Obyvatelia prihraničných oblastí už teraz nakupujú víno v susedných krajinách - Maďarsko, Rakúsko, kde je jeho cena v rovnakej kvalite vďaka dotáciám nižšia.

Spotrebná daň však naopak zlikviduje slovenských vinohradníkov a vinárov, pretože náklady, ktoré budú musieť vynaložiť na spotrebnú daň predstavujú 100 miliónov Eur. Ani štát z nej však prospech mať nebude, pretože náklady na správu a výber sú oveľa vyššie ako prinesené financie. Konečný spotrebiteľ to však pocíti, pretože cena vína sa výrazne zvýši. Opäť budú v nevýhode domáci výrobcovia. Tí zahraniční totiž iba zaplatia spotrebnú daň, ti domáci budú musieť zaviesť nákladné opatrenia na jej kontrolu.

V súčasnosti pracuje pracovná skupina na MP RV SR na novele zákona o vinohradníctve a vinárstve. Súčasťou novely, ktorú požaduje Zväz vinohradníkov a vinárov Slovenska je aj sprístupnenie registra vinohradníkov, vinárov a obchodníkov s vínom. To by malo priniesť viac transparentnosti do celého systému. Miesto toho, aby sa zavádzali ďalšie nákladné opatrenia pre vinárov, odporúčame v rámci zákona, aby sa zvýšila spolupráca medzi štátnymi organizáciami a to Finančnou správou a ŠVPS. Nemajú to byť vinári, kto bude posielat ten istý papier na rôzne úrady, ale mali by to byť úrady, ktoré si sprístupnia svoje údaje potrebné pre kontrolu. Už v súčasnosti nastavené zákony umožňujú vykonávať kontroly, či už pôvodu alebo iných nepovolených postupov. Predtým ako štát zavedie ďalšie opatrenia, je potrebné preskúmať, či tie súčasné sú dostatočné, a ak nie, z akého dôvodu. Až potom je potrebné prijímať ďalšie opatrenia.